

Lovforslag nr. L 186. Fremsat den 31. marts 2009 af undervisningsministeren (Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om folkeskolen

(Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, lov nr. 369 af 26. maj 2008, lov nr. 476 af 17. juni 2008, § 135 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og lov nr. 50 af 28. januar 2009, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen, jf. dog § 20, stk. 3, § 44 og § 45, stk. 2, 2. pkt.«

2. I § 2, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »sikres«: »ret til«.

3. § 2, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

4. I § 2, stk. 2, ændres »skole har inden for de givne rammer« til: »skoles leder har inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger«, og »selv« udgår.

5. § 12, stk. 1, 2. og 3. pkt., affattes således:

»Skolens leder kan efter samråd med forældrene bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Klassetrinsindplaceringen kan ske i forbindelse med skoleårets start eller i løbet af skoleåret.«

6. I § 12, stk. 3, og § 19 d, stk. 8, ændres »skolen« til: »elevens lærere, eventuelt med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning«.

7. I § 13, stk. 1, 1. pkt., ændres »skolens« til: »lærernes og eventuelt skolens leders«.

8. I § 14, stk. 3, 4. pkt., og § 19 f, stk. 2, ændres »skolen« til: »vedkommende lærer«.

9. I § 16, stk. 5 og 6, ændres »nr. 5« til: »nr. 4«.

10. I § 19, stk. 2, 1. pkt., § 24, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 4, 1. pkt., og § 42, stk. 1, udgår »selvstændig«.

11. I § 39, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 46, stk. 2, 2. pkt., ændres »skolen« til: »skolens leder«.

12. § 40, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at ethvert undervisningspligtigt barn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.«

13. I § 40, stk. 2, ændres »Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende« til: »Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Beslutning om følgende træffes af kommunalbestyrelsen på et møde«.

14. § 40, stk. 2, nr. 2 og 8, ophæves.

Nr. 3-7 bliver herefter nr. 2-6.

15. § 40, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Bortset fra de beføjelser, der følger af arbejds giverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-6, samt § 25, stk. 7, § 34, stk. 3, og § 40 a, stk. 2 og 3, kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne.«

16. I § 40 indsættes som stk. 6:

»Stk. 6. Beslutninger om ansættelse af ledere og lærere træffes efter, at der er indhentet udtalelse fra de pågældende lærere.«

lelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.«

17. I § 41, stk. 3, udgår », jf. § 40, stk. 2, nr. 3-8«.

18. I § 42, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., ændres »en specialklasserække« til: »specialklasser på mindst 3 klassetrin«, og »denne« ændres til: »specialklasserne«.

19. § 42, stk. 11, 2. pkt., affattes således:
»Uanset stk. 8, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen godkende forskudte valg.«

20. I § 43, stk. 1, indsættes efter »skolebestyrelsen«: », herunder om i hvilke tilfælde andre personer end forældremyndighedens indehavere kan være valgbare og valgberettigede«.

21. § 43, stk. 2, 3. pkt., affattes således:
»Undervisningsministeren fastsætter regler om fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt.«

22. I § 44, stk. 1, ændres »skolens virksomhed« til: »alle dele af skolens virksomhed, dog undtagen personale- og elevsager«.

23. I § 44, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:
»Skolebestyrelsen kan fra skolens leder indhente enhver oplysning om skolens virksomhed, som er nødvendig for at varetage tilsynet.«

24. § 44, stk. 4, affattes således:
»Stk. 4. Skolebestyrelsen godkender undervisningsmidler og fastsætter skolens ordensregler og værdiregelsæt.«

25. I § 44, stk. 7, ændres »stk. 2, nr. 2« til: »stk. 6«.

26. I § 44, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »forslag til«: »skolens leder og«, og »den pågældende skole« ændres til: »skolebestyrelsens virksomhed«.

27. § 44, stk. 11, 2. og 3. pkt., affattes således:
»Der udarbejdes efter hvert møde et referat, som godkendes af de medlemmer, som har deltaget i mødet. Dagsordenen og referatet gøres med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, tilgængelig for offentligheden.«

28. § 45, stk. 1, 1. pkt., affattes således:
»Ved hver skole ansættes en leder, jf. dog § 24, stk. 3.«

29. I § 45, stk. 2, ændres »afgørelser« til »beslutninger«.

30. I § 45, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever inden for de mål og rammer, kommunalbestyrelsen har fastsat, kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen.«

31. § 45, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Skolens leder inddrager skolens elever i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed. På skoler, hvor der er elevråd, jf. § 46, stk. 2, drøftes formen for inddragelse gennem elevrådet.«

32. I § 47, stk. 1, ændres »det overordnede ansvar« til: »ansvaret«.

33. I § 47 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »nr. 4« til: »nr. 3«.

34. § 50, stk. 2, 4. pkt., affattes således:

»Reglerne fastsat i medfør af dagtilbudsloven om kommunens tilskud til brug for dag-, fritids- og klubtilbud og forældrenes egenbetaling finder anvendelse ved ydelse af søskendetilskud og ved ydelse af hel eller delvis fripladstilskud.«

35. § 51, stk. 1, affattes således:

»Skolebestyrelsens afgørelser efter § 44, stk. 2-6 og 9, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

36. I § 51, stk. 2, 1. pkt., ændres »Kommunalbestyrelsens afgørelse i henhold til stk. 1 og andre beslutninger« til: »Beslutninger«.

37. I § 51, stk. 3, 1. pkt., stk. 4 og stk. 6, ændres »Kommunalbestyrelsens afgørelser« til: »Afgørelser«.

38. I § 51, stk. 3, 1. og 2. pkt., og § 51, stk. 5, udgår »kommunalbestyrelsens«.

39. I § 51, stk. 7, ændres »Regionsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger« til: »Beslutninger«.

40. I § 51, stk. 8, ændres »Regionsrådets afgørelser« til: »Afgørelser«.

41. I § 52 indsættes efter »uddannelsesforanstaltninger«: », og kan i den forbindelse fastsætte regler, der fraviger § 36, stk. 2 og 3«.

42. I § 53, stk. 2, ændres »nr. 5« til: »nr. 4«.

43. I § 55 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Undervisningsministeren kan for bestemte skoler fravige bestemmelserne i § 36, stk. 2 og 3, og § 42.«

44. I § 57 a, *stk. 3, nr. 5*, ændres »Danmarks Skolelederforening« til: »Skolelederne«.

45. I § 57 a, *stk. 3, nr. 8*, ændres »Landsforeningen af Voksen- og Ungdomsundervisere« til: »Uddannelsesforbundet«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2009.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Baggrunden for lovforslaget

Regeringen har sammen med partierne bag folkeskoleloven (Venstre, Det Konservative Folkeparti, Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti) siden aftalen om fornyelse af folkeskoleloven fra november 2002 gennemført en række ændringer af folkeskoleloven, fortrinsvis rettet mod indholdet i folkeskolens opgaver med henblik på at forbedre det faglige niveau. De gennemførte tiltag udgør et godt afsæt for den videre udvikling af folkeskolen, men for at målene kan nås, er der behov for tage yderligere initiativer. Med dette lovforslag rettes opmærksomheden mod rammerne for styrelsen af folkeskolen.

Lovforslaget skal ses i sammenhæng med lov nr. 572 af 9. juni 2006 om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af folkeskolens formål, ekstra timer i dansk og historie, elevplaner, offentliggørelse af landsresultater af test, præcisering af det kommunale ansvar samt etablering af nyt råd for evaluering og kvalitetsudvikling af folkeskolen). Loven pålægger bl.a. kommunalbestyrelsen en forpligtelse til i en årlig kvalitetsrapport at tage stilling til status for kommunens skolevæsen og til i tilfælde af konstateret dårlig kvalitet på en skole at udarbejde en handlingsplan med henblik på at forbedre det faglige niveau. Formålet med kvalitetsrapporten er gennem tilvejebringelse af dokumentation om det kommunale skolevæsen at styrke kommunalbestyrelsens mulighed for at varetage sit ansvar for folkeskolen.

2. Lovforslagets indhold

Driften af folkeskolen er en kommunal opgave, og det er derfor kommunalbestyrelsen, der har ansvaret for folkeskolen. Der må ikke være tvivl om, at det således er den enkelte kommunalbestyrelse, som har det endelige ansvar for undervisningen i folkeskolen.

Kommunalbestyrelsen har i mange kommuner udvist stor tilbageholdenhed med at give instruktion til de enkelte skoler. Dette fremgår bl.a. af en rapport fra Danmarks Evalueringsinstitut om kommunalbestyrel-

sernes kvalitetssikring af folkeskolen fra juni 2005. Det er hensigtsmæssigt, at kommunalbestyrelsen giver et stort spillerum til skolebestyrelser og skoleledere. Det kan dog være et problem, hvis kommunalbestyrelsens tilbageholdenhed skyldes et fejlagtigt indtryk af, at muligheden for at styre folkeskolen er mere begrænset, end det faktisk er tilfældet, nemlig hvis dette afholder kommunalbestyrelsen fra at styre i tilfælde, hvor det er velbegrunderet.

Undervisningsministeriet har foretaget en vurdering af behovet for at præcisere bestemmelserne i folkeskoleloven om ansvarsforholdene for kommunalbestyrelse, skoleleder og skolebestyrelse. Denne vurdering har afdækket, at folkeskoleloven indeholder en række uklarheder vedrørende den konkrete ansvars- og kompetencefordeling mellem kommunalbestyrelse, skolebestyrelse, skoleleder og lærere.

Folkeskoleloven opregner f.eks. i § 40, stk. 2, en række beslutninger, der træffes af kommunalbestyrelsen. Men det er usikkert, om der skal slutes modsætningsvis herfra, således at kommunalbestyrelsen er afskåret fra at træffe andre beslutninger end de anførte. Tilsvarende giver det anledning til tvivl, når lovens § 40, stk. 1, foreskriver, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kommunens skolevæsen, fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed samt fører tilsyn med skolerne. Formuleringerne kan give grundlag for en antagelse om, at der er beslutninger inden for disse mål og rammer, som kommunalbestyrelsen ikke kan beskæftige sig med. Anvendelse af udtrykket »tilsyn« antyder, at kommunalbestyrelsens rolle er begrænset til at være tilsynsførende, hvilket ikke harmonerer med, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for folkeskolen. Herudover er der en række eksempler på, at loven tillægger »skolen« eller »den enkelte skole« som sådan beføjelser og pligter. Det er i en række tilfælde uklart, om der med anvendelsen af ordet skole sigtes til skolens leder eller til lærerne eller eventuelt til lederen og læreren i forening, og om hensigten har været at afskære kommunalbestyrelsens kompetence på de nævnte områder. Der er grund til at antage, at netop disse usikkerhedsmomenter har været

en medvirkende årsag til den tilbageholdenhed, som Danmarks Evalueringsinstitut har konstateret i forbindelse med den omtalte rapport.

På den baggrund foreslås en række præciseringer af folkeskolelovens bestemmelser om ansvarsforholdene i folkeskolen. Således ryddes eventuel tvivl ad vejen, samtidig med at skolelederens ledelsesrum tydeliggøres. I forlængelse heraf foreslås tillige en udvidelse af skolelederens ledelsesrum på visse punkter, jf. nærmere afsnit 2.2.

Forslagene ændrer ikke på den gældende opgavefordeling, hvorefter det er en kommunal opgave at drive folkeskolen, men præciserer og tydeliggør kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen. Det er fortsat på de enkelte skoler, at man inden for de givne rammer skal drage omsorg for undervisningens kvalitet og fastlægge undervisningens nærmere organisering og tilrettelæggelse.

2.1. Kommunalbestyrelsens ansvar

Kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen skal fremgå klarere af loven. Det skal præciseres, at kommunalbestyrelsen har kompetencen til at træffe enhver beslutning om folkeskolen inden for det gældende lovgrundlag, medmindre der er tale om beslutninger, som forudsætter en særlig sagkundskab, eller som udtrykkeligt er henlagt til en anden myndighed, f.eks. skolebestyrelsen.

Det forhold, at kommunalbestyrelsen er ansvarlig for ledelsen af folkeskolen, betyder ikke, at alle beslutninger skal forelægges for kommunalbestyrelsen, men at ansvaret hos medarbejderne i det kommunale skolevæsen er afledt af kommunalbestyrelsen. Selvom kommunalbestyrelsens ansvar præciseres på den angivne måde, vil det fortsat være sådan, at de konkrete beslutninger om undervisningens organisering og tilrettelæggelse træffes på de enkelte skoler inden for de givne rammer.

Der henvises især til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 12-14.

2.2. Skolelederens ansvar

På den enkelte skole har skolelederen - inden for de mål og rammer, der følger af lovgivningen og af kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger - ansvaret for skolen. Det skal præciseres, at skolelederen refererer til kommunalbestyrelsen og indgår i den kommunale organisation på samme måde som andre kommunale ledere, samtidig med at lederen skal træffe de konkrete beslutninger om undervisningens organisering og tilrettelæggelse på skolen, så under-

visningen kan få den nødvendige kvalitet i henhold til folkeskolelovens formål. Det foreslås endvidere, at skolelederens ledelsesrum tydeliggøres og udvides, ved at det fastsættes, at lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen. Samtidig udvides skolelederens mulighed for til fremme af god orden at iværksætte overflytning til en anden skole, når det sker med tilslutning fra skolelederen ved den modtagende skole. Endelig gives skolelederen mulighed for efter samråd med forældrene at bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Der vil efter tre år blive foretaget en evaluering af bestemmelsen om klassetrinsindplacering.

Lovforslaget har således til hensigt at fremme en stærk og synlig skoleledelse, ikke mindst i forhold til pædagogisk ledelse, og en del af de foreslåede præciseringer er således samtidig et led i en generel målsætning om at styrke skolelederen. Både international og dansk forskning og analyser viser, at kompetent og professionel skoleledelse er en vigtig forudsætning for udviklingen af en god skole, og der har i de senere år været stigende opmærksomhed om kvalificering og præcisering af skolelederens opgaveløsning. Det drejer sig dels om generelle ledelsesopgaver, dvs. opgaver, der er fælles for enhver institutionsleder, dels om særlige ledelsesopgaver, der er bestemt af, at skolens kerneydelse er uddannelse og dannelse af skolens elever i overensstemmelse med folkeskolens formål. I tråd hermed har Danmarks Evalueringsinstitut gennemført en undersøgelse af skoleledelse i folkeskolen, der resulterede i rapporten »Skoleledelse i folkeskolen« fra august 2006. Som opfølgning på Evalueringsinstitutets rapport har Skoleledernes Fællesrepræsentation (i dag Skolelederne) udarbejdet og i januar 2007 lanceret et »kodeks for god skoleledelse« med henblik på at inspirere landets skoleledere til at reflektere over og udvikle deres ledelsespraksis.

Danmarks Lærerforening, Danske Skoleelever, Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL), Skole og Samfund og Skolelederne har også i oplægget »Sådan kommer vi videre« fra november 2007 understreget de store forventninger til professionel skoleledelse, som er opstået. I det nævnte oplæg gives en række anbefalinger til kommuner og stat, herunder at kompetencefordelingen mellem de forskellige ledelsesniveauer afklares, og at alle ledere sikres relevant lederuddannelse.

Senest har formandskabet for Skolerådet i sin beretning fra februar 2009 gennemgået en række undersøgelser, der beskæftiger sig med betydningen af god

skoleledelse, og også her er konklusionen, at den ledelse, der udøves på en skole, er helt central for skolens kvalitet og mulighed for at forbedre undervisningen.

Der henvises især til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 5, 29-30 og 41.

Det forventes, at undervisningsministeren under behandlingen i Folketinget med udvalget, herunder partierne bag folkeskoleloven, vil drøfte behovet for at præcisere bemyndigelsen til at fastsætte regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne, herunder regler om tilbageholdelse af inddragne genstande ud over skoletiden m.v.

2.3. Skolebestyrelsens opgaver og beføjelser

Skolebestyrelsen spiller en vigtig rolle som bindeled mellem forældrene og skolen. Det er fundet hensigtsmæssigt, at denne rolle styrkes ved at præcisere skolebestyrelsens opgaver i forhold til skolens værdier og elevernes trivsel (krav om et værdiregelsæt for skolen, herunder en overordnet antimobbestrategi), ved at præcisere skolebestyrelsens ansvar for at føre tilsyn med skolens virksomhed og ved at skabe større åbenhed om dens arbejde. Forslaget om værdiregelsæt er i overensstemmelse med en anbefaling fra udvalget om disciplin, god adfærd og mobning i folkeskolen fra 2006. Lovforslaget indebærer ingen begrænsninger i skolebestyrelsens kompetenceforhold.

Desuden lægges der med forslaget op til en ajourføring af regelsættet om valg til og medlemskab af skolebestyrelserne med henblik på at gøre det mindre bureaukratisk og mere fleksibelt. Som led heri vil forskudte valg blive gjort til en almindelig mulighed, og tilsvarende gælder kandidatopstilling på klasseforældremøder.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 18-24 og 26-27.

3. Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Lovforslaget er udgiftsneutralt, da der ikke er tale om en forøgelse af kommunernes administrative opgaver, men alene om en præcisering og en delvis forskydning af ansvarsfordelingen inden for den samlede kommunale organisation.

4. Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner

Med lovforslagets udvidelse af skolelederens ledelsesrum, hvorved de konkrete beslutninger vedrørende skolens elever gøres til skolelederens selvstændige kompetence, afskæres kommunalbestyrelsen fra at behandle disse beslutninger.

5. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Lovforslaget har ingen økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet.

6. Administrative konsekvenser for borgerne

Lovforslaget har ingen administrative konsekvenser for borgerne.

7. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

8. Forholdet til EU-retten

Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter.

9. Høring

Lovforslaget har været i høring hos følgende myndigheder og organisationer:

Børne- og Kulturchefforeningen, Børnerådet, Danmarks Evalueringsinstitut, Danmarks Lærerforening, Dansk Arbejdsgiverforening, Danske Handicaporganisationer, Danske Regioner, Danske Skoleelever, Dansk Friskoleforening, Dansk Industri, Datatilsynet, Det Centrale Handicapråd, Dokumentations- og Rådgivningscentret om Racediskrimination, Efterskoleforeningen, Fag og Arbejde (FOA), Forbundet for pædagoger og klubfolk (BUPL), Frie Grundskolers Fællesråd, Frie Skolers Lærerforening, Husholdnings- og Håndarbejdsskolerne, Institut for Menneskerettigheder, KL, Konkurrencestyrelsen, Københavns Kommune, Landsforeningen af 10. klasseskoler i Danmark, Landsforeningen af Opholdssteder, Botilbud og Skolebehandlingstilbud, Landsforeningen af Ungdomsskoleledere, Landsorganisationen i Danmark, Rigsrevisionen, Rådet for Etniske Minoriteter, Skolelederne, Skole og Samfund, Uddannelsesforbundet, Ungdomsringen og Ungdomsskolernes Udviklingscenter.

10. Vurdering af konsekvenser af lovforslaget

Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser /mindre udgifter	Negative konsekvenser/merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for stat, kommuner og regioner	Med lovforslagets udvidelse af skolelederens ledelsesrum, hvorved de konkrete beslutninger vedrørende skolens elever gøres til skolelederens selvstændige kompetence, afskæres kommunalbestyrelsen fra at behandle disse beslutninger.	Ingen
Økonomiske konsekvenser og administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Forholdet til EU-retten	Lovforslaget indeholder ikke EU-retlige aspekter	

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

Til nr. 1 (§ 2, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 2, stk. 1, 1. pkt., at folkeskolen er en kommunal opgave.

At folkeskolen er en kommunal opgave, indebærer, at kommunalbestyrelsen har ansvaret herfor, jf. den kommunale styrelseslovgivning samt folkeskolelovens § 40, stk. 1. Dette skrives med forslaget udtrykkeligt ind i § 2, stk. 1, 1. pkt. Henvisningerne i forslaget er til de bestemmelser i loven, hvor andre end kommunalbestyrelsen er tildelt en selvstændig kompetence.

Den foreslåede ændring er alene af præciserende karakter.

Til nr. 2 (§ 2, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 2, stk. 1, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen.

Med forslaget fremhæves, at optagelse i folkeskolen er en ret, men at der for det enkelte barn eksisterer alternativer til folkeskolen, jf. også at det af § 40, stk. 1, fremgår, at det er kommunalbestyrelsens ansvar at påse, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der

står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.

Den foreslåede ændring er alene af præciserende karakter.

Til nr. 3 (§ 2, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 2, stk. 1, 3. pkt., at kommunalbestyrelsen, jf. § 40 og § 40 a, fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed inden for loven.

Med forslaget ophæves § 2, stk. 1, 3. pkt. Det fremgår allerede af lovens § 40, stk. 1, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for skolernes virksomhed, og denne bestemmelse videreføres med lovforslagets § 1, nr. 13, som § 40, stk. 2, 1. pkt.

Til nr. 4 (§ 2, stk. 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 2, stk. 2, at den enkelte skole inden for de givne rammer har ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål og selv fastlægger undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

Det præciseres med forslaget, at det - som hidtil - er skolens leder, som under ansvar over for kommunalbestyrelsen og inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger træffer de konkrete beslutninger om undervisningens organisering og tilrettelæggelse på skolen, og

F. t. l. vedr. folkeskolen

at lederen ikke gør dette alene, men i samarbejde med de ansatte, jf. lovens § 45.

Til nr. 5 (§ 12, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 12, stk. 1, at eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder, men at en elev dog med forældrenes samtykke kan undervises på samme klassetrin i to år, hvis eleven har været uden undervisning gennem længere tid eller andre særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. Det fremgår endvidere, at en elev ligeledes under ganske særlige omstændigheder kan springe et klassetrin over.

Med de gældende regler er der ikke mulighed for uden forældrenes samtykke at træffe beslutning om, at en elev skal gå et år om, selvom det fagligt set ville være til elevens bedste. Dette gælder også klassetrin-sindplacering ved skoleskift. Herved begrænses skolerens muligheder for at give svage elever, som modtages fra andre skoler, et tilfredsstillende fagligt tilbud. Mulighed for at indplacere en elev på et lavere klassetrin uden forældrenes samtykke vil give et mere klart grundlag for at tage hånd om sådanne elever.

Med forslaget gives skolelederen mulighed for efter samråd med forældrene at bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Klassetrin-sindplaceringen kan ske i forbindelse med skoleårets start eller i løbet af skoleåret.

Anvendelsesområdet for bestemmelsen om, at en elev kan indplaceres på et lavere klassetrin, er tilfælde, hvor eleven er kommet så meget bagud, at det vil være til elevens bedste at blive indplaceret på et lavere klassetrin. Indplacering på et lavere klassetrin må ikke være den almindelige reaktion på, at en elev kommer fagligt bagud under sin skolegang. Fokus må først og fremmest rettes mod de redskaber, skolerne har til generelt at sikre fagligheden, herunder styrkelse af evalueringskulturen samt undervisningsdifferentiering, jf. folkeskolelovens § 18. Endvidere må indplacering af en elev på et lavere klassetrin ikke være en undskyldning for ikke i tide at tilbyde specialundervisning, jf. lovens § 3, stk. 2, supplerende undervisning m.v. til skoleskiftet eller andre med behov for midlertidig faglig støtte, jf. lovens § 5, stk. 6, samt for tospredede elevers vedkommende undervisning i dansk som andetsprog, jf. lovens § 5, stk. 7.

Det vil formentlig i praksis kun sjældent forekomme, at forældre ikke vil give samtykke i sager, hvor det vil være til elevens bedste at indplacere vedkommende på et lavere klassetrin.

Forud for en beslutning om klassetrin-sindplacering på et andet klassetrin end, hvad der følger af elevens skolealder, vil der skulle foretages en pædagogisk vurdering af elevens undervisningsbehov. Det er op til lokal beslutning at tilrettelægge den pædagogiske vurdering, herunder om der skal indgå testmateriale i vurderingen, og om pædagogisk-psykologisk rådgivning (PPR) skal inddrages. Forældrene har ret til at få inddraget PPR, hvis det ønskes. Elevens synspunkter skal tillægges passende vægt under hensyntagen til elevens alder og modenhed. Skolelederen skal træffe afgørelsen efter et samlet skøn, der inddrager barnets pædagogiske behov samt sociale relationer. I skolelederens vurdering skal indgå eventuelt behov for specialundervisning m.v., hvis klassetrin-sindplaceringen ikke ændres. Skolelederen kan vægte sociale hensyn tungere og således vælge ikke at placere en elev på et lavere eller højere klassetrin, selvom rent indlæringsmæssige hensyn kunne tale herfor.

Hvis der i forbindelse med skolelederens afgørelse af, at en elev skal undervises på samme klassetrin i to år, er givet afslag på henvisning til specialundervisning ved specialskoler, ved specialklasser eller ved regional foranstaltning eller på henvisning til specialundervisning vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden, vil eleven og forældrene fortsat have klageadgang over afgørelsen til Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, hvorunder sådanne sager hører.

Herudover vil der ikke være klageadgang, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 30. Eleven og forældrene vil kunne benytte det frie skolevalg til at flytte til en anden folkeskole. Den nye skoleleder træffer herefter beslutning om klassetrin-sindplacering.

Det må antages kun at være i meget sjældne tilfælde, at der vil kunne tænkes at blive truffet beslutning om indplacering på et lavere eller højere klassetrin mere end én gang i et skoleforløb.

Undervisningsministeriet vil tre år efter lovens ikrafttræden foretage en evaluering af, hvilken betydning ændringen har haft, og vil i den forbindelse indhente oplysninger om blandt andre skolelederens og forældres tilfredshed med bestemmelsen. Forligskredsen bag folkeskoleloven vil blive inddraget i vurderingen af, om evalueringen skal give anledning til ændringer.

Til nr. 6 (§ 12, stk. 3, og § 19 d, stk. 8)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 12, stk. 3, at afgørelse om valg af fag og om fortsat skolegang i 10. klasse træffes af eleverne efter samråd med

forældrene og skolen. Tilsvarende gælder efter lovens § 19 d, stk. 8, i 10. klasse om valg af fag og om brobygning. Anvendelsen af ordet »skolen« kan give anledning til tvivl om, hvem på skolen det er, eleverne drøfter spørgsmålet om valg af fag og om fortsat skolegang i 10. klasse med.

Med forslaget præciseres det, at det som udgangspunkt er elevens lærere, som de nævnte spørgsmål drøftes med - eventuelt med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning - da det er dem, der har det bedste individuelle kendskab til eleven og dennes forhold. Lærerne udøver deres rådgivning under ansvar over for skolelederen.

Til nr. 7 (§ 13, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 13, stk. 1, 1. pkt., at eleverne og forældrene regelmæssigt skal underrettes om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen. Anvendelsen af ordet »skolen« kan give anledning til tvivl om, hvorvidt der er tale om den enkelte lærers eller skolelederens syn, eller om hensigten med bestemmelsen er en forpligtelse til, at lærere og skolens leder skal give et fælles syn på elevens udbytte.

Med forslaget præciseres det, at evalueringsopgaven som udgangspunkt ligger hos elevens lærere, og at det derfor er lærerens vurdering, der skal frem i forbindelse med underretningen. Lærerne foretager deres vurdering under ansvar over for skolelederen. Det er desuden understreget, at skolelederen, hvis vedkommende som led i sin pædagogiske ledelse af egen drift eller på opfordring deltager i evalueringen af eleven, over for hjemmet kan supplere lærernes syn med sin egen vurdering.

Til nr. 8 (§ 14, stk. 3, og § 19 f, stk. 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 14, stk. 3, 4. pkt., at afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene og skolen. Tilsvarende gælder efter lovens § 19 f, stk. 2, i 10. klasse om indstilling til prøve. Anvendelsen af ordet »skolen« kan give anledning til tvivl om, hvem på skolen det er, eleverne drøfter spørgsmålet om indstilling til prøver med.

Med forslaget præciseres det, at det som udgangspunkt er vedkommende lærer, som de nævnte spørgsmål drøftes med, da det er denne, der har det bedste individuelle kendskab til eleven og dennes forhold, herunder i relation til det enkelte fag. Læreren udøver sin rådgivning under ansvar over for skolelederen.

Til nr. 9 (§ 16, stk. 5 og 6)

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskolelovens § 16, stk. 5 og 6, som følge af lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 10 (§ 19, stk. 2, § 24, stk. 1, 2 og 4, og § 42, stk. 1)

Den gældende folkeskolelov indeholder en række bestemmelser, der omhandler forskellige forhold ved hver »selvstændig skole«. Andre steder i loven bruges alene termen en »skole«. For at undgå misforståelser foreslås det, at der overalt bruges samme terminologi.

Det foreslås derfor, at ordet »selvstændig« udgår af § 19, stk. 2, 1. pkt., § 24, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 4, 1. pkt., og § 42, stk. 1, 1. led. Der henvises desuden til den foreslåede affattelse af § 45, stk. 1, jf. lovforslagets § 1, nr. 28.

Til nr. 11 (§ 39, stk. 2, og § 46, stk. 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 39, stk. 2, 1. og 2. pkt., at forældrene personligt eller skriftligt skal give skolen oplysning om grunden til, at en elev er udeblevet fra undervisningen. Skyldes udeblivelsen sygdom af mere end to ugers varighed, kan skolen forlange lægeattest herfor.

Med forslaget præciseres det, at oplysning om grunden til udeblivelse skal indgives til skolelederen, og at denne kan forlange lægeattest for sygdom af mere end to ugers varighed.

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 46, stk. 2, 1. og 2. pkt., at eleverne ved hver skole, som har 5. eller højere klassetrin, har ret til at danne et elevråd, og at elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som skolen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed.

Med forslaget præciseres det, at elevrådets ret til at udpege repræsentanter angår udvalg m.v., der er nedsat af skolelederen.

Til nr. 12-14 (§ 40, stk. 1 og 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 40, stk. 1, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kommunens skolevæsen, og at den påser, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Derudover fremgår det, at kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed, samt at den fører tilsyn med skolernes virksomhed. Den gældende folkeskolelovs § 40, stk. 2, opregner en række beslutninger, der træffes af kommunalbestyrelsen.

Bestemmelsen om, at kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kommunens skolevæsen, kan give anledning til tvivl om udstrækningen af kommunalbestyrelsens kompetence. Bestemmelsen kan forstås, som om der er forhold, som kommunalbestyrelsen ikke har ansvar for, uden at det dog står klart, hvilke forhold der i givet fald er tale om. På samme måde er det uklart, hvad der menes med, at kommunalbestyrelsen fører tilsyn med skolernes virksomhed. Det er ikke nærliggende at anvende udtrykket »tilsyn« i forbindelse med driften af en opgave, som myndigheden selv har ansvaret for at varetage.

Det foreslås derfor, at det gældende 1. led i § 40, stk. 1, udgår. I stedet skrives det udtrykkeligt ind i lovens § 2, stk. 1, 1. pkt., at kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen, jf. lovforslagets § 1, nr. 1.

Med disse ændringer tydeliggøres det, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for styringen af folkeskolen i overensstemmelse med de generelle bestemmelser i den kommunale styrelseslovgivning, medmindre andet bestemmes i folkeskolelovgivningen. Samtidig præciseres kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen. Sammenholdt med folkeskolelovens § 40 a om kvalitetsrapporter og handlingsplaner understreges det herved, at kommunalbestyrelsen har det endelige ansvar for undervisningens kvalitet.

Den gældende bestemmelse i folkeskolelovens § 40, stk. 1, 2. pkt., hvorefter kommunalbestyrelsen fastsætter mål og rammer for skolernes virksomhed, foreslås videreført som § 40, stk. 2, 1. pkt. Det er af stor betydning for skolevæsenets funktion, at kommunalbestyrelsen som led i varetagelsen af sit ansvar for folkeskolen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Kravet om fastlæggelse af mål og rammer indebærer ikke en indskrænkning i kommunalbestyrelsens kompetence over for den enkelte skole. Kommunalbestyrelsens kompetence indskrænkes alene af en almindelig kommunalretlig grundsætning, hvorefter kommunalbestyrelsen er begrænset i adgangen til at give tjenestebefalinger med hensyn til ansattes varetagelse af opgaver, der forudsætter særlig faglig sagkundskab, samt af de bestemmelser i folkeskoleloven, der tillægger en anden myndighed en beføjelse. Det drejer sig for det første om skolebestyrelsernes beføjelser i henhold til lovens § 44, stk. 2-6 og 9. For det andet drejer det sig om skolelederens selvstændige beføjelse til at træffe alle konkrete beslutninger vedrørende skolens elever, jf. lovforslagets § 1, nr. 29-30, og bemærkningerne hertil.

Det foreslås endvidere, at der med § 40, stk. 2, 2. pkt., indføres et delegationsforbud, således at de be-

slutninger, der er opregnet i de efterfølgende numre, skal træffes af kommunalbestyrelsen på et møde. Da kommunalbestyrelsens møder er offentlige, indebærer forslaget, at der sikres mulighed for, at folkeskolen i højere grad kan blive et tema i den lokale, offentlige kommunalpolitiske debat og ved valg til kommunalbestyrelsen. Dette forslag skal ses i sammenhæng med, at kommunalbestyrelsens drøftelse af og stillingtagen til kvalitetsrapporten efter folkeskolelovens § 40 a, stk. 2, samt kommunalbestyrelsens eventuelle beslutninger om aldersintegrerede klasser og rullende skolestart, jf. lovens § 25, stk. 7, og § 34, stk. 3, allerede er omfattet af delegationsforbud.

Den gældende folkeskolelovs § 40, stk. 2, nr. 2, om, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om ansættelse af ledere og lærere, og nr. 8 om, at kommunalbestyrelsen træffer beslutning om andre spørgsmål, der ikke er henlagt til de enkelte skoler, herunder specialpædagogisk bistand efter § 4, stk. 1, henvisning til undervisning på andre skoler, retningslinjer om indskrivning og optagelse samt skolebiblioteksordningen i kommunen, foreslås ophævet i sammenhæng med indførelsen af et delegationsforbud i forhold til de i § 40, stk. 2, 2. pkt., opregnede beslutninger. De beslutninger, der i dag er nævnt i § 40, stk. 2, nr. 2 og 8, vil således fortsat være omfattet af kommunalbestyrelsens almindelige kompetence efter den kommunale styrelseslovgivning, dvs. der er ikke forbud mod delegation (jf. dog bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 15). Bestemmelsen i folkeskolelovens § 40, stk. 2, nr. 2, 2. pkt., hvorefter beslutninger om ansættelse af ledere og lærere træffes efter udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, opretholdes med en sproglig rettelser, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 16.

Med hensyn til kommunalbestyrelsens ansvar i henhold til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø henvises der til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24.

Med hensyn til de gældende bestemmelser i folkeskoleloven om kommunalbestyrelsens opgaver og ansvar henvises der til lovforslag nr. L 270 (Folketinget 1992-93), vedtaget som lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. Folketingstidende 1992-93, Forhandlingerne, spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A, spalte 8905, Tillæg B, spalte 1955, Tillæg C, spalte 1547, samt til lovforslag nr. L 170 (Folketinget 2005-06), vedtaget som lov nr. 572 af 9. juni 2006, jf. Folketingstidende 2005-06, Forhandlingerne, spalte 5071, 7253, 8160, Tillæg A, spalte 5794, 5823, Tillæg B, spalte 1167, 1476, Tillæg C, spalte 883.

Til nr. 15 (§ 40, stk. 5)

Der er tale om en konsekvensændring i den gældende folkeskolelovs § 40, stk. 4, 1. pkt., (der pr. 1. august 2009 bliver § 40, stk. 5, jf. lov nr. 369 af 26. maj 2008) som følge af lovforslagets § 1, nr. 13-14. Endvidere indskrives der henvisninger til beslutninger, som i henhold til de enkelte bestemmelser er omfattet af et delegationsforbud, nemlig beslutninger om aldersintegrerede klasser (§ 25, stk. 7), rullende skolestart (§ 34, stk. 3), kvalitetsrapporter (§ 40 a, stk. 2) og handlingsplaner (§ 40 a, stk. 3).

Bestemmelsens henvisning til arbejdsgiverkompetencen indebærer blandt andet, at beslutning om ansættelse af ledere, lærere eller andet personale ikke kan delegeres til skolebestyrelsen.

Til nr. 16 (§ 40, stk. 6)

Der er tale om en konsekvensændring som følge af lovforslagets § 1, nr. 13-14. At bestemmelsen indsættes som stk. 6, skyldes, at den gældende folkeskolelovs § 40, stk. 4, pr. 1. august 2009 bliver stk. 5, jf. lov nr. 369 af 26. maj 2008.

Til nr. 17 (§ 41, stk. 3)

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskolelovens § 41, stk. 3, som følge af lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 18 (§ 42, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 1, nr. 1, at skolebestyrelsen skal bestå af 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog lovens § 43, stk. 1, og at antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentationen for denne skal udgøre mindst 1.

Efter den gældende bekendtgørelse nr. 903 af 26. september 2005 om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelser i folkeskolen og om vederlag til forældre- og elevrepræsentanter i skolebestyrelser i folkeskolen (skolebestyrelsesbekendtgørelsen) vedrører dette særlige krav vedrørende forældrerepræsentation for specialklasserækker skoler, der har en eller flere sammenhængende specialklasserækker for alle de klassetrin, som i øvrigt undervises i den pågældende skole. Det fremgår desuden af bekendtgørelsen, at kommunalbestyrelsen efter indstilling fra den pågældende skolebestyrelse kan træffe beslutning om særlig repræsentation af denne forældregruppe, selv om specialklasserækken omfatter færre klassetrin end skolen i øvrigt.

Med forslaget sikres forældrene til børn i specialklasser en tilsvarende ret til repræsentation som på skoler, der har en eller flere sammenhængende specialklasserækker for alle de klassetrin, som i øvrigt undervises i den pågældende skole, når der på skolen er specialklasser på mindst 3 klassetrin.

Til nr. 19 (§ 42, stk. 11)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 42, stk. 11, 2. pkt., at kommunalbestyrelsen i særlige tilfælde kan fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg. § 42, stk. 8, 1. pkt., fastslår, at valgperioden for forældrerepræsentanterne i skolebestyrelsen er fire år gældende fra den 1. april i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelse.

Efter praksis anvendes dispensationsbestemmelsen trods sin formulering alene i forhold til godkendelse af ordninger med forskudte valg.

En ordning med forskudt valg indebærer, at der holdes valg hvert andet år, hvor man vælger 3 eller 4 repræsentanter, hvis skolebestyrelsen omfatter 7 forældrerepræsentanter, og 2 eller 3 repræsentanter, hvis skolebestyrelsen omfatter 5 forældrerepræsentanter. Det enkelte medlems funktionsperiode er 4 år (bortset fra en indkøringsperiode, hvor funktionsperioden afkortes til 2 år for 3 eller 4 henholdsvis 2 eller 3 medlemmer i skolebestyrelser med 7 henholdsvis 5 forældrerepræsentanter). Forskudte valg kan godkendes »i særlige tilfælde«. Med »særlige tilfælde« tænkes på skoler, som ikke omfatter undervisning for alle klassetrin for børnehaveklassen til og med 9. klasse, dvs. skoler, der kun har undervisning for de yngre klassetrin, samt overbygningsskoler, herunder skoler hvor en væsentlig del af eleverne på de ældre klassetrin er overført fra en sådan »fødeskole«. Baggrunden for reglen er, at det på skoler, hvor eleverne kun har undervisning i en del af skoleforløbet, kan være et problem, at en stor del af skolebestyrelsesmedlemmerne ved valgperiodens slutning ikke længere har børn på skolen og derfor fratræder. Yderligere vil en »fødeskoles« forældre ikke kunne få indflydelse på skolebestyrelsens sammensætning før udløbet af en ordinær 4 års periode, hvilket efter omstændighederne vil kunne betyde, at forældrene på en årgang ikke vil komme til at deltage i valg til skolebestyrelsen eller først meget sent i forløbet. Der kan også ved skoler, der omfatter hele skoleforløbet, opstå problemer i slutningen af valgperioden, fordi en del af medlemmerne fratræder. Kommunalbestyrelsen kan også godkende ordninger med forskudte valg, hvor andre særlige lokale forhold

taler for en sådan ordning, herunder på specialskoler. Der kan derimod ikke godkendes ordninger med forskudte valg, blot fordi en skolebestyrelse foretrækker en sådan ordning frem for valg hvert 4. år. Forskudte valg afholdes i øvrigt efter samme regler som de ordinære valg, herunder med hensyn til tidsplanen.

Med forslaget tydeliggøres det, hvad bestemmelsen i realiteten er rettet imod, nemlig godkendelse af ordninger med forskudte valg. Samtidig foreslås det, at der bliver en almindelig adgang for kommunalbestyrelsen til at godkende forskudte valg, dvs. uden krav om, at der skal være tale om »særlige tilfælde«. Kommunalbestyrelsen kan dermed frit godkende ordninger med forskudte valg.

Til nr. 20 (§ 43, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 43, stk. 1, at undervisningsministeren fastsætter regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen.

I den gældende skolebestyrelsesbekendtgørelse er det fastsat, at personer, der har modtaget et barn på den pågældende skole i pleje, en person, der har indgået ægteskab med forældremyndighedsindehaveren, samt biologiske forældre, der ikke har del i forældremyndigheden, under visse betingelser kan tillægges valgret og valgbarhed. Reglerne kan dog opleves som mindre fleksible - f.eks. kan en elevs stedfar ikke tillægges valgret og valgbarhed, selvom barnets biologiske forældre samtykker heri, hvis disse har fælles forældremyndighed. Der ønskes med den foreslåede ændring skabt mulighed for at sikre, at en stedforælder til en elev kan tillægges valgret og valgbarhed, hvis indehaveren/indehaverne af forældremyndighed over barnet samtykker heri, samt eventuelt andre justeringer, hvis en nærmere gennemgang af regelsættet afdekker lignende behov.

Der vil i forbindelse med ændring af reglerne også blive sikret fri adgang til at beslutte de i bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 19, omtalte ordninger med forskudte valg, hvor forældrerepræsentanternes valgperioder overlapper. Endvidere vil der blive indført en mulighed for, at kommunalbestyrelsen kan beslutte, at opstilling af kandidater skal eller kan besluttes på forældremøder i den enkelte klasse.

KL og forældreorganisationen Skole og Samfund vil blive inddraget i forbindelse med udformningen af ajourførte og mere fleksible regler.

Til nr. 21 (§ 43, stk. 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 43, stk. 2, 2. og 3. pkt., at en forældrerepræsentant kan forlange at blive fritaget for medlemskab af skolebestyrelsen, hvis barnet udskrives af skolen, og at der

om fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt gælder de samme bestemmelser, som er fastsat i lov om kommunale valg.

Med den foreslåede ændring udgår henvisningen til lov om kommunale valg af bestemmelsen. Henvisningen i de gældende regler betyder bl.a., at hvervet som forældrerepræsentant i skolebestyrelsen er et borgerligt ombud, hvorfor beslutning om tilladelse for en forældrerepræsentant til at udtræde af skolebestyrelsen skal besluttes af kommunalbestyrelsen, som ikke kan delegeres beslutningen til forvaltningen. Ved at fjerne henvisningen til de kommunale valgeregler vil det blive muligt at fastsætte mindre bureaukratiske og mere fleksible regler om valg til og medlemskab af skolebestyrelsen, herunder udtræden, idet det dog fortsat er hensigten at opretholde hvervet som forældrerepræsentant i skolebestyrelsen som et borgerligt ombud.

KL og forældreorganisationen Skole og Samfund vil blive inddraget i forbindelse med udformningen af regler på området.

Til nr. 22 (§ 44, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 44, stk. 1, at skolebestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen fastsætter, herunder i en eventuel handlingsplan, og i øvrigt fører tilsyn med skolens virksomhed.

Med forslaget understreges skolebestyrelsens ansvar for at føre tilsyn med skolens virksomhed. På grund af hensynet til kommunalbestyrelsens ansættelses- og afskedigelseskompetence og hensynet til beskyttelse af personhenførbare oplysninger præciseres det, at skolebestyrelsens tilsyn med skolens virksomhed ikke omfatter personale- og elevsager.

Med hensyn til de gældende bestemmelser i folkeskoleloven om skolebestyrelsens opgaver og ansvar henvises der til lovforslag nr. L 270 (Folketinget 1992-93), vedtaget som lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. Folketingstidende 1992-93, Forhandlingerne, spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A, spalte 8905, Tillæg B, spalte 1955, Tillæg C, spalte 1547.

Til nr. 23 (§ 44, stk. 1)

Med forslaget fastslås det, at skolebestyrelsen har ret til at indhente de oplysninger, den har brug for, til varetagelsen af sit tilsyn, jf. herved lovforslagets § 1, nr. 22. Der er ikke med fastsættelsen af en udtrykkelig bestemmelse om skolebestyrelsens ret til oplysninger gjort op med, hvornår skolelederen kan videregive personhenførbare oplysninger til medlemmer af skolebestyrelsen. Under iagttagelse af sin tavshedspligt kan skolelederen derfor fortsat videregive også per-

sonhenførbare oplysninger, i det omfang det er berettiget.

Til nr. 24 (§ 44, stk. 4)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 44, stk. 4, at skolebestyrelsen godkender undervisningsmidler og fastsætter ordensregler.

Ifølge forslaget skal skolebestyrelsen som hidtil godkende undervisningsmidler og fastsætte skolens ordensregler. Herudover foreslås det præciseret, at skolebestyrelsen skal fastsætte et værdiregelsæt for skolen. Ved et værdiregelsæt forstås retningslinjer for god adfærd på skolen og pejlemærker for, hvordan der opnås trivsel for eleverne og de ansatte (et godt psykisk undervisnings- og arbejdsmiljø), herunder en overordnet antimobbestrategi. Værdiregelsættet skal fremme fælles værdier, engagement og ansvarlighed og skal - som ordensreglerne - udformes, så det også gælder for fritidsundervisningen, skolefritidsordningen og andre af skolens aktiviteter. Regelsættet må i sagens natur udarbejdes i et tæt samarbejde med skolelederen, og det vil desuden ofte være hensigtsmæssigt at inddrage input fra den samlede forældrekræds, elevrådet og de ansatte, eksempelvis i form af debatmøder eller andet.

Baggrunden for forslaget er, at folkeskoleloven ikke nærmere angiver, hvad begrebet »ordensregler« dækker over, og at der derfor på nogle skoler udelukkende er fastsat ordensregler, der vedrører rent praktiske forhold. Dette er konstateret af et udvalg om disciplin, god adfærd og mobning i folkeskolen, nedsat af undervisningsministeren og bestående af forskere og eksperter på området. Udvalget pegede på, at et klart værdiregelsæt og klare og kendte konsekvenser ved ikke-hensigtsmæssig elevadfærd er meget vigtige elementer i forhold til at opnå et trygt og udbytterigt skoleliv. Udvalget udarbejdede primo 2006 en vejledning om disciplin, god adfærd og trivsel i folkeskolen (Undervisningsministeriets temahæfteserie nr. 5 - 2006). Det har vist sig, at de skoler, der opnår de bedste resultater, er kendetegnet ved et klart værdigrundlag, jf. forskningsprojektet »De gode eksempler« fra 2004. Et tydeligt og kendt værdiregelsæt vil således være et væsentligt bidrag til at skabe og at opretholde disciplin og et godt undervisnings- og arbejdsmiljø. Forslaget om at præcisere skolebestyrelsens pligt til at udarbejde et værdiregelsæt for skolen er i overensstemmelse med en anbefaling fra udvalget om disciplin, god adfærd og mobning i folkeskolen.

Efter lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø § 1, stk. 1, gælder det, at elever i folkeskolen har

ret til et godt undervisningsmiljø, således at undervisningen kan foregå sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Undervisningsmiljøet på skolerne skal fremme deltageres muligheder for udvikling og læring og omfatter derfor også skolens psykiske og æstetiske miljø. Et vigtigt spørgsmål i den forbindelse er, i hvilket omfang der på skolen forekommer mobning. Det følger af undervisningsmiljølovens § 7, at skolelederen skal sørge for, at der udarbejdes en skriftlig undervisningsmiljøvurdering af forholdene på skolen. Vurderingen skal mindst indeholde en kortlægning af skolens fysiske, psykiske og æstetiske undervisningsmiljø, en beskrivelse og vurdering af eventuelle undervisningsmiljøproblemer, udarbejdelse af en handlingsplan, hvor det fremgår, i hvilken takt og rækkefølge de konstaterede problemer skal løses, og forslag til retningslinjer for opfølgning på handlingsplanen. Det er kommunalbestyrelsens ansvar, at undervisningsmiljøloven bliver opfyldt, herunder også, at skolelederen udarbejder en undervisningsmiljøvurdering, og at der bliver fulgt op herpå, jf. undervisningsmiljølovens § 1, stk. 2.

I sammenhæng med skolebestyrelsens arbejde med undervisnings- og arbejdsmiljøet på skolen gennem fastsættelse af ordensregler og værdiregelsæt bør skolebestyrelsen også inddrages i skolelederens kortlægning af konkrete problemer med mobning samt udarbejdelse af en handlingsplan på området som led i arbejdet i henhold til lov om elevers og studerendes undervisningsmiljø.

Blandt andet som opfølgning på anbefalinger fra udvalget om disciplin, god adfærd og mobning i folkeskolen er Undervisningsministeriet desuden i gang med at foretage en ajourføring af bekendtgørelse nr. 27 af 12. januar 1995 om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen, der er udstedt med hjemmel i folkeskolelovens § 52, 1. pkt. Det vil i forbindelse med den opfølgning blive præciseret, at eleverne og forældrene ved hvert skoleårs begyndelse skal orienteres om skolens værdiregelsæt og ordensregler. Der vil endvidere ske en tydeliggørelse af indsatsen mod mobning i bekendtgørelsen. Desuden vil der i bekendtgørelsen blive optaget en udtrykkelig regel om adgangen til at tage medbragte genstande, eksempelvis mobiltelefoner, i bevaring.

Det falder inden for forpligtelserne efter lov om gennemsigtighed og åbenhed i uddannelserne m.v., jf. § 1, stk. 1, § 2, stk. 1, nr. 2 og 6, og § 3, stk. 1, i lov-bekendtgørelse nr. 880 af 19. september 2005, at skolerne ordensregler og værdiregelsæt gøres offentligt tilgængelige på internettet.

Til nr. 25 (§ 44, stk. 7)

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskolelovens § 44, stk. 7, som følge af lovforslagets § 1, nr. 14 og 16.

Til nr. 26 (§ 44, stk. 10)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 44, stk. 10, at skolebestyrelsen kan afgive udtalelse og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører den pågældende skole. Det fremgår samtidig, at skolebestyrelsen skal afgive udtalelse om alle spørgsmål, som kommunalbestyrelsen forelægger den.

Med den foreslåede ændring, der skal ses i sammenhæng med lovforslagets § 1, nr. 22, tilsigtes ingen realitetsændringer, men det betones, at det ofte vil være hensigtsmæssigt, at skolebestyrelsen drøfter ønsker og forslag, som ligger uden for skolebestyrelsens adgang til at fastsætte principper, med skolelederen, inden spørgsmålet eventuelt forelægges for kommunalbestyrelsen.

Til nr. 27 (§ 44, stk. 11)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 44, stk. 11, at skolebestyrelsens formand til hvert møde udarbejder en dagsorden, og at skolebestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol, der efter mødet underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Det fremgår tillige, at dagsordenen og beslutningsprotokollen med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, er tilgængelig for kommunens borgere.

Møder i skolebestyrelsen er, ligesom møder i andre offentlige organer, lukkede, medmindre der er udtrykkelig lovhjemmel for det modsatte. Med den foreslåede pligt til at offentliggøre forhandlingsreferater fra skolebestyrelsens møder øges åbenheden om skolebestyrelsens arbejde og dermed også muligheden for et øget samarbejde med den samlede forældrekræds. Herved styrkes skolebestyrelsens varetagelse af sin funktion som bindeled mellem forældre og skole.

Til nr. 28 (§ 45, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 45, stk. 1, 1. pkt., at der ved hver selvstændig skole ansættes en leder.

Den foreslåede ændring er redaktionel.

Der henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 10. Med forslaget henviser bestemmelsen udtrykkeligt til lovens § 24, stk. 3, der i kraft af muligheden for at etablere fælles ledelse af flere skoler udgør en modifikation til kravet om ansættelse af en leder ved hver skole.

Til nr. 29-30 (§ 45, stk. 2)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 45, stk. 2, at skolelederen leder og fordeler arbejdet mellem skolens ansatte og træffer alle konkrete afgørelser vedrørende skolens elever.

Det foreslås, at skolelederens ledelsesrum tydeliggøres og udvides, idet det fastsættes, at lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen.

Forslaget skal ses i sammenhæng med, at skolelederen er ansat af kommunalbestyrelsen til at varetage ledelsesopgaven ved den enkelte skole, og at skolelederen derfor er ansvarlig over for kommunalbestyrelsen og indgår i den kommunale organisation på samme måde som andre kommunale ledere, jf. folkeskolelovens § 45, stk. 1, 2. pkt. Dertil kommer, at skolelederen ligeledes i henhold til § 45, stk. 1, 2. pkt., er ansvarlig over for skolebestyrelsen, nemlig i forhold til udmøntning af de beslutninger, som skolebestyrelsen efter loven træffer. Med lovforslagets § 1, nr. 1, tydeliggøres det, at kommunalbestyrelsen har ansvaret for styringen af folkeskolen i overensstemmelse med de generelle bestemmelser i den kommunale styrelseslovgivning, medmindre andet bestemmes i folkeskolelovgivningen, samtidig med at kommunalbestyrelsens ansvar for den enkelte skole såvel som for kommunens samlede skolevæsen præciseres, jf. bemærkningerne hertil.

Der gælder ved siden af folkeskolelovgivningen en almindelig kommunalretlig grundsætning, hvorefter kommunalbestyrelsen er begrænset i adgangen til at give tjenestebefalinger med hensyn til ansattes varetagelse af opgaver, der forudsætter særlig faglig sagkundskab. I forhold til en leder af en folkeskole indebærer det bl.a., at denne varetager en række pædagogiske opgaver i forhold til de enkelte elever, som vedkommende er den kompetente til at varetage. Med forslaget ønskes det tydeliggjort i loven, at sådanne beslutninger hører under skolelederens selvstændige kompetence, idet de ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen. Herved er det ikke muligt for kommunalbestyrelsen at ændre sådanne beslutninger, hverken på eget initiativ eller i en prøvelsessituation, eller i øvrigt at give konkrete tjenestebefalinger herom.

Med forslaget om at ændre ordet »afgørelser« til »beslutninger« fremhæves det, at også beslutninger, der ikke forvaltningsretligt set er afgørelser, men som træffes som led i faktisk forvaltningsvirksomhed, er omfattet af skolelederens selvstændige kompetence.

Omfattet af skolelederens selvstændige kompetence er således som udgangspunkt f.eks. beslutninger/afgørelser om standpunktskarakterer, klasseind-

placering, placering på bestemte hold, henvisning til specialundervisning, tilladelser til helt eller delvis at opfylde undervisningspligten i erhvervmæssig uddannelse eller erhvervmæssig beskæftigelse samt iværksættelse af foranstaltninger til fremme af god orden.

Undertiden træffer en skoleleder en beslutning, der ganske vist vedrører en af skolens elever, men som har betydning ud over den enkelte skole. Det kan f.eks. være en beslutning om, at eleven af disciplinære grunde skal søges overflyttet til en anden skole i kommunen. Et andet eksempel kan være henvisning af eleven til et specialundervisningstilbud uden for skolen. Det falder uden for skolelederens kompetence at træffe endelig beslutning herom alene, idet spørgsmålene også involverer andre skoler. Der skal dog henvises til bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 41, hvori det omtales, hvordan skolelederens mulighed for at iværksætte overflytning til en anden skole påtænkes udvidet i forbindelse med den igangværende ajourføring af bekendtgørelse nr. 27 af 12. januar 1995 om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen, jf. i den forbindelse også bemærkningerne til lovforslagets § 1, nr. 24.

Det skal understreges, at skolelederen naturligvis ikke træffer alle konkrete beslutninger vedrørende skolens elever selv, men at alle beslutninger træffes på lederens vegne. Beføjelserne kan delegeres til ansatte generelt eller konkret og såvel udtrykkeligt som stiltiende.

At en skoleleders beslutninger vedrørende skolens elever med forslaget ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen, udgør en ændring i forhold til retstilstanden i dag, hvor alle afgørelser, der er truffet ved de enkelte skoler, inden fire uger fra afgørelsens meddelelse kan indbringes for kommunalbestyrelsen, jf. folkeskolelovens § 51, stk. 1. Fremover vil en elev og dennes forældre, hvis de er utilfredse med en beslutning, kunne indbringe den for skolelederen selv. Dertil kommer, at skolelederens beslutninger inden for dennes selvstændige kompetence bliver umiddelbart omfattet af Folketingets Ombudsmands kompetence, og at eleven/forældrene derfor kan klage over skolelederens beslutninger til ombudsmanden.

Skolelederen udøver fortsat sine opgaver under ansvar over for kommunalbestyrelsen. Kommunalbestyrelsen vil kunne behandle klager over skolelederens (eller de ansattes) optræden, herunder at skolelederen har truffet en beslutning, der er i strid med rammer fastlagt af kommunalbestyrelsen eller skolebestyrelsen.

Skolelederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever kan desuden ikke indbringes for skolebestyrelsen, jf. i øvrigt lovforslagets § 1, nr. 22.

Skolelederens forhold til den øvrige kommunale forvaltning har givet anledning til tvivl i forhold til spørgsmålet om, hvilke regler der gælder for videregivelse af oplysninger fra skolen til andre dele af den offentlige forvaltning. Udgangspunktet er, at lederen ved udøvelse af sine opgaver indgår i et almindeligt over-/underordningsforhold i den kommunale organisation, jf. også ovenfor. Med forslaget fastsættes det nu, at adgangen til at træffe konkrete afgørelser vedrørende skolens elever hører under skolelederens selvstændige kompetence.

Herefter vil det følge af forvaltningslovens § 28, stk. 6, at skolelederen i denne relation anses som en selvstændig myndighed i forhold til bestemmelserne i forvaltningslovens § 28, stk. 1-3, på samme måde, som skolebestyrelsen er det. § 28, stk. 1-2, indeholder betingelserne for, at en offentlig myndighed kan videregive oplysninger om enkeltpersoners rent private forhold til en anden myndighed, mens § 28, stk. 3, indeholder betingelserne for videregivelse af andre fortrolige oplysninger fra én offentlig myndighed til en anden. Et eventuelt spørgsmål om videregivelse af fortrolige oplysninger vedrørende skolens elever fra skolelederen til andre dele af den kommunale forvaltning, herunder andre af kommunens folkeskoler, skal således vurderes efter forvaltningslovens § 28. Det samme gælder naturligvis, hvis der er tale om spørgsmål om videregivelse af fortrolige oplysninger til andre offentlige myndigheder, f.eks. andre kommuner.

Justitsministeriet har den 25. februar 2009 fremsat lovforslag nr. L 137 (Folketinget 2008-09) om ændring af forvaltningsloven og lov om behandling af personoplysninger (Udveksling af oplysninger mellem forvaltningsmyndigheder). Det fremgår af lovforslaget, at adgangen til både elektronisk og manuel videregivelse af personoplysninger mellem forskellige forvaltningsmyndigheder fra den 1. juli 2009 reguleres af persondataloven.

Det følger af persondatalovens § 5, stk. 1-3, at behandlingen af personoplysninger skal ske i overensstemmelse med god databehandlingsskik, at indsamlingen af oplysninger skal ske til udtrykkeligt angivne og saglige formål, og at senere behandling ikke må være uforeneligt med disse formål. Endvidere må der ikke behandles flere oplysninger end formålet tilsiger.

I persondatalovens §§ 6-8 findes de generelle bestemmelser om, hvornår en forvaltningsmyndighed må behandle, herunder videregive, personoplysninger.

F. t. l. vedr. folkeskolen

Med hensyn til de gældende bestemmelser i folkeskoleloven om skolelederens opgaver og ansvar henvises der til lovforslag nr. L 270 (Folketinget 1992-93), vedtaget som lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. Folketingstidende 1992-93, Forhandlingerne, spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A, spalte 8905, Tillæg B, spalte 1955, Tillæg C, spalte 1547.

Til nr. 31 (§ 45, stk. 5)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 45, stk. 5, at skolens leder, gennem elevrådet, hvor et sådant forefindes, inddrager skolens elever i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed.

Med forslaget præciseres det, at inddragelsen af eleverne ikke nødvendigvis skal ske gennem elevrådet, men at formen for inddragelsen skal drøftes gennem et eventuelt elevråd. Bestemmelsen vil fortsat ikke indebære nogen indskrænkninger af lederens ledelsesbeføjelser.

Til nr. 32 (§ 47, stk. 1)

Det fremgår af den gældende § 47, stk. 1, at regionsrådet har det overordnede ansvar for regionens undervisningstilbud.

Det foreslås at ændre bestemmelsen, så den svarer til de i lovforslagets § 1, nr. 1 og 12, foreslåede præciseringer af kommunalbestyrelsens ansvar.

Til nr. 33 (§ 47 a, stk. 2)

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskolelovens § 47 a, stk. 2, som følge af lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 34 (§ 50, stk. 2)

Der er tale om dels en sproglig ajourføring, dels retelse af en fejl.

Der foreslås en sproglig ajourføring af folkeskolelovens § 50, stk. 2, 4. pkt., som følge af, at senest bekendtgørelse nr. 1233 af 11. december 2008 om pasningsgaranti, kommunens tilskud til brug for dag-, fritids- og klubtilbud, forældrenes egenbetaling og indhentelse af børneattester m.v. (dagtilbudsbekendtgørelsen) har afløst bekendtgørelse nr. 1114 af 6. november 2006 om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v. Bekendtgørelsen er udstedt i medfør af dagtilbudsloven, som hører under velfærdsministerens ressort. Derudover rettes den fejl, der følger af, at ordene »ved ydelse af søskendetilskud og« uilsigtet udgik af 4. pkt. ved den seneste affattelse af § 50, stk. 2, i lov nr. 335 af 18. maj 2005 om ændring af lov om folkeskolen (Mere frit skolevalg inden for og over kommunegrænser). Med ændringen fremgår det såle-

des helt tydeligt, at reglerne i bekendtgørelsen gælder, uanset om der er tale om søskendetilskud eller om hel eller delvis fripladstilskud.

Til nr. 35 (§ 51, stk. 1)

Det fremgår af den gældende folkeskolelovs § 51, stk. 1, at klage over afgørelser, der er truffet af de enkelte skoler, inden fire uger fra afgørelsens meddelelse kan indbringes for de kommunale myndigheder. Det er uklart, om bestemmelsen også omfatter skolebestyrelsens afgørelser. Endvidere kan det give anledning til tvivl, i hvilken udstrækning der med klagefristen på fire uger er tilsigtet en indskrænkning af den almindelige adgang til at indbringe kommunale afgørelser for kommunalbestyrelsen.

Med forslaget tydeliggøres det, at der ikke er adgang til at påklage afgørelser, der er truffet af skolebestyrelserne i henhold til bestemmelserne i folkeskolelovens § 44, stk. 2-6 og 9.

Afgørelser i henhold til beføjelser, som af kommunalbestyrelsen måtte være delegeret til en skolebestyrelse i henhold til folkeskolelovens § 40, stk. 4, (der pr. 1. august 2009 bliver § 40, stk. 5, jf. lov nr. 369 af 26. maj 2008) vil i overensstemmelse med almindelige regler om delegation fortsat kunne indbringes for kommunalbestyrelsen som den delegerende myndighed. Et eksempel herpå kunne være en afgørelse om betaling for en elevs forplejning under ekskursioner, lejrskoler eller skolerejser truffet af en skolebestyrelse, hvis kommunalbestyrelsen har delegeret sin kompetence efter lovens § 50, stk. 8, til denne.

En lang række af de beslutninger, der træffes af en skoleleder, vedrører skolens elever. Sådanne beslutninger kan ikke indbringes for kommunalbestyrelsen, jf. lovforslagets § 1, nr. 29-30, og bemærkningerne hertil.

Andre beslutninger, der er truffet af skolelederen, (f.eks. en beslutning om antallet af skole-hjem-samtaler pr. skoleår, om at der ikke undervises på skolen dagen efter grundlovsdag, eller om disciplinære foranstaltninger over for en ansat ved skolen) kan derimod indbringes for kommunalbestyrelsen. Der gælder ikke nogen frist for indbringelse af sådanne beslutninger for kommunalbestyrelsen.

Med hensyn til de gældende bestemmelser i folkeskoleloven om adgangen til at påklage/indbringe afgørelser og beslutninger henvises der til lovforslag nr. L 270 (Folketinget 1992-93), vedtaget som lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. Folketingstidende 1992-93, Forhandlingerne, spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A, spalte 8905, Tillæg B, spalte 1955, Tillæg C, spalte 1547, samt til lovforslag nr. L 97 (Folketinget

1999-2000), vedtaget som lov nr. 485 af 31. maj 2000, jf. Folketingstidende 1999-2000, Forhandlingerne, spalte 1900, 8506, 8731, Tillæg A, spalte 2688, 2704, Tillæg B, spalte 1358, Tillæg C, spalte 839.

Til nr. 36-38 (§ 51, stk. 2-6)

Den gældende folkeskolelovs § 51, stk. 2-6, indeholder bestemmelser om, i hvilket omfang der er mulighed for at påklage beslutninger og afgørelser, som træffes af kommunalbestyrelsen. Det er - i mangel af særskilt af undervisningsministeren fastsatte regler herom - alene muligt i forhold til en række afgørelser om specialundervisning, der efter stk. 3-5 kan indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, samt afgørelser om søskendetilskud og fripladstilskud, der efter stk. 6 kan indbringes for det sociale nævn.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 29-30 og 35.

Til nr. 39-40 (§ 51, stk. 7-8)

Den gældende folkeskolelovs § 51, stk. 7-8, indeholder bestemmelser om, i hvilket omfang der er mulighed for at påklage beslutninger og afgørelser, som træffes af regionsrådet.

Der er tale om konsekvensændringer som følge af lovforslagets § 1, nr. 29-30 og 35.

Til nr. 41 (§ 52)

Den gældende folkeskolelovs § 52, 1. pkt., indeholder en bemyndigelse for undervisningsministeren til at fastsætte almindelige regler om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen, herunder regler om overflytning af elever til andre skoler i kommunen og regler om overflytning af elever i 10. klasse til andre uddannelsesforanstaltninger.

I medfør af denne bestemmelse er bekendtgørelse nr. 27 af 12. januar 1995 om foranstaltninger til fremme af god orden i folkeskolen udstedt. Det fremgår af bekendtgørelsens § 6, stk. 4, at skolelederen kan iværksætte overflytning til en anden skole i kommunen, hvis eleven, dennes forældre og skolelederen ved den nye skole kan tilslutte sig overflytningen, og hvis overflytningen ikke vil medføre merudgifter for kommunen. Det fremgår endvidere af § 6, stk. 5, at hvis overflytning ikke kan gennemføres efter stk. 4, træffer kommunalbestyrelsen på grundlag af indstilling fra skolelederen og efter hensyntagen til forældrenes ønske om, til hvilken anden skole eleven skal overføres, beslutning om overflytning skal finde sted, og i bekræftende fald til hvilken skole, overflytning skal ske.

Der gælder i dag ingen begrænsninger i en overflyttet elevs rettigheder i forhold til det frie skolevalg.

I forbindelse med den udvidelse af skolelederens ledelsesrum, der er foreslået med lovforslagets § 1, nr. 29-30, påtænkes der gennemført en ændring af bekendtgørelsen, hvorefter skolelederens mulighed for til fremme af god orden at iværksætte overflytning til en anden skole udvides, når det sker med tilslutning fra skolelederen ved den modtagende skole.

Efter den påtænkte ordning vil det fortsat være udgangspunktet, at en skoleleder skal søge at opnå enighed med såvel eleven og forældrene som den modtagende skoleleder, hvis lederen vil iværksætte en overflytning. Da overflytning er en ganske indgribende foranstaltning, skal der foreligge tungtvejende grunde til at iværksætte netop denne foranstaltning.

Skolelederen vil dog efter den påtænkte ordning især særligt grove eller gentagne tilfælde kunne iværksætte overflytning til en anden skole, uden at kommunalbestyrelsen indblandes, selvom elev og forældre ikke måtte tilslutte sig overflytningen. Det vil dog være en betingelse, at det sker i enighed med den modtagende skoleleder. Det vil i den forbindelse være uden betydning, om der er forbundet merudgifter med overflytningen, enten fordi eleven ikke hidtil har haft ret til befording, men opnår sådan ret i forhold til den nye skole, eller fordi retten til befording er dyrere i forhold til den nye skole end i forhold til den hidtidige.

Det vil være en betingelse, at der sker en skriftlig orientering af såvel eleven og forældrene som kommunalbestyrelsen om beslutningen og om begrundelsen herfor. I denne orientering skal skolelederen påvise, at der er proportionalitet mellem barnets forseelse, den valgte foranstaltning og målet hermed.

Kommunalbestyrelsen vil efter den påtænkte ordning kun blive inddraget i sager, hvor en skoleleder ikke kan nå til enighed med en anden skoleleder om overflytning af en elev, men fastholder, at overflytning er den rette foranstaltning. I disse tilfælde vil sagen blive afgjort af kommunalbestyrelsen eller den, som kommunalbestyrelsen bemyndiger hertil - dvs. der tages stilling til, hvorvidt overflytning skal finde sted, og i givet fald til hvilken skole overflytning skal ske. Inden sagen afgøres, skal der indhentes udtalelser fra lederne ved alle de skoler, der kan komme på tale, ligesom der skal indhentes en udtalelse fra forældrene, hvori de kan tilkendegive deres eventuelle ønsker.

For at undgå, at formålet med en overflytning forspildes, er det nødvendigt endvidere at fastsætte regler, der undtager disse elever fra retten til efter reglerne om mere frit skolevalg at vælge en anden skole i kommunen. Forslaget om, at undervisningsministeren i forbindelse med fastsættelse af almindelige regler om foranstaltninger til fremme af god orden kan fast-

sætte regler, der fraviger § 36, stk. 2 og 3, skal sikre den fornødne bemyndigelse hertil.

Med hensyn til den gældende bemyndigelse i folkeskoleloven til at fastsætte regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne henvises der til lovforslag nr. L 270 (Folketinget 1992-93), vedtaget som lov nr. 509 af 30. juni 1993, jf. Folketingstidende 1992-93, Forhandlingerne, spalte 8590, 9038, 11184, 11475, Tillæg A, spalte 8905, Tillæg B, spalte 1955, Tillæg C, spalte 1547.

Til nr. 42 (§ 53, stk. 2)

Der er tale om en konsekvensændring i folkeskolelovens § 53, stk. 2, som følge af lovforslagets § 1, nr. 14.

Til nr. 43 (§ 55, stk. 4)

Forslaget skal sikre hjemmel til at drive Sankt Annæ Gymnasium som en kommunal folkeskole med en tilknyttet gymnasieafdeling. Ordningen på Sankt Annæ Gymnasium er forankret i en historisk tradition, og det unikke musikalske miljø på skolen ønskes fortsat bevaret. Den særlige konstruktion har tidligere haft hjemmel i gymnasieloven, men i forbindelse med kommunalreformen er Sankt Annæ Gymnasium blevet til en kommunal folkeskole, som dermed skal finde sin hjemmel i folkeskoleloven.

Behovet for at fravige folkeskoleloven kan sammenfattes i følgende punkter:

- Lovens § 36, stk. 2 og 3, bestemmer, at der til hver skole hører et skoledistrikt, og at et barn har krav på optagelse i en folkeskole, hvis der er ledig kapacitet på den pågældende skole (frit skolevalg). Sankt Annæ Gymnasium optager ikke elever baseret på geografiske kriterier, men kun på baggrund af en optagelsesprøve.
- Lovens § 42, stk. 1, nr. 1, bestemmer, at der skal være fem medlemmer valgt af og blandt forældre til

elever i folkeskolen - i modsætning til fire forældre-medlemmer på Sankt Annæ Gymnasium.

- De forældrevalgte medlemmer skal i henhold til lovens § 42, stk. 1, udgøre flertallet i bestyrelsen. Det er ikke tilfældet på Sankt Annæ Gymnasium, hvor skolebestyrelsen skal bestå af 13 medlemmer.
- Lovens § 42, stk. 1, angiver udtømmende kredsen af faste deltagere i skolebestyrelsen. På Sankt Annæ Gymnasium skal der i skolebestyrelsen optræde fire yderligere medlemmer, hvoraf et medlem kommer fra Borgerrepræsentationen og tre medlemmer bliver udpeget af Børne- og Ungdomsborgmesteren efter indstilling fra rektor.
- Lovens § 42, stk. 5, bestemmer, at formanden udpeges blandt forældrerepræsentanterne. Skolebestyrelsen på Sankt Annæ Gymnasium skal ledes af en formand, der vælges blandt de fire udefra kommende, ikke-forældrevalgte medlemmer.

Til nr. 44 (§ 57 a, stk. 3)

Ændringen er begrundet i, at Lederforeningen under Danmarks Lærerforening og Danmarks Skolelederforening pr. 1. januar 2008 er sammenlagt til én forening, Skolelederne.

Til nr. 45 (§ 57 a, stk. 3)

Ændringen er begrundet i, at Landsforbundet af Voksen- og Ungdomsundervisere pr. 1. januar 2009 er fusioneret med Dansk Teknisk Lærerforbund og Danske Produktionshøjskole Lærerforening til én forening, Uddannelsesforbundet.

Til § 2

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. august 2009.

Lovforslaget sammenholdt med gældende lov

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om folkeskolen, jf. lovbekendtgørelse nr. 1049 af 28. august 2007, som ændret ved § 4 i lov nr. 208 af 31. marts 2008, ved lov nr. 369 af 26. maj 2008, ved lov nr. 476 af 17. juni 2008, ved § 135 i lov nr. 1336 af 19. december 2008 og ved lov nr. 50 af 28. januar 2009, foretages følgende ændringer:

1. § 2, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for folkeskolen, jf. dog § 20, stk. 3, § 44 og § 45, stk. 2, 2. pkt.«

2. I § 2, stk. 1, 2. pkt., indsættes efter »sikres«: »ret til«.

3. § 2, stk. 1, 3. pkt., ophæves.

4. I § 2, stk. 2, ændres »skole har inden for de givne rammer« til: »skoles leder har inden for rammerne af lovgivningen og kommunalbestyrelsens og skolebestyrelsens beslutninger«, og »selv« udgår.

5. § 12, stk. 1, 2. og 3. pkt., affattes således:

»Skolens leder kan efter samråd med forældrene bestemme, at en elev rykkes et klassetrin op eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Klassetrinsindplaceringen kan ske i forbindelse med skoleårets start eller i løbet af skoleåret.«

6. I § 12, stk. 3, og § 19 d, stk. 8, ændres »skolen« til: »elevens lærere, eventuelt med inddragelse af Ungdommens Uddannelsesvejledning«.

§ 2. Folkeskolen er en kommunal opgave, jf. dog § 20, stk. 3. Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at alle børn i kommunen sikres vederlagsfri undervisning i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger, jf. § 40 og § 40 a, mål og rammer for skolernes virksomhed inden for denne lov.

Stk. 2. Den enkelte skole har inden for de givne rammer ansvaret for undervisningens kvalitet i henhold til folkeskolens formål, jf. § 1, og fastlægger selv undervisningens organisering og tilrettelæggelse.

§ 12. Eleverne undervises på det klassetrin i grundskolen, der svarer til deres skolealder, jf. dog § 25, stk. 3. En elev kan dog med forældrenes samtykke, jf. § 54, undervises på samme klassetrin i to år, hvis eleven har været uden undervisning gennem længere tid eller andre særlige grunde taler for, at det er til elevens bedste. Ligeledes kan en elev under ganske særlige omstændigheder springe et klassetrin over.

Stk. 3. Afgørelse om valg af fag, jf. § 5, stk. 3 og 4, og § 9, og om fortsat skolegang i 10. klasse træffes af eleverne efter samråd med forældrene, jf. § 54, og skolen.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 19 d. ---

Stk. 8. Afgørelse om valg af fag og om brobygning, jf. stk. 6, træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og skolen.

§ 13. Eleverne og forældrene, jf. § 54, skal regelmæssigt underrettes om skolens syn på elevernes udbytte af skolegangen. ---

7. I § 13, stk. 1, 1. pkt., ændres »skolens« til: »lærernes og eventuelt skolens leders«.

§ 14. ---

Stk. 3. Ud over de nævnte prøver i stk. 1 og 2 kan eleven ved afslutningen af undervisningen på 9. klassetrin indstille sig til folkeskolens afgangsprøver i valgfagene tysk, fransk, håndarbejde, sløjd og hjemkundskab, hvis eleven har afsluttet undervisningen i det pågældende skoleår. Prøverne i håndarbejde, sløjd og hjemkundskab kan gennemføres ved afslutningen af 8. klassetrin, hvis skolens leder vurderer, at eleverne har fulgt undervisningen i et sådant omfang, at prøvekravene kan opfyldes. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre praktisk betonedede fag, der er omfattet af § 9, gøres til frivillige prøvefag. Afgørelse om indstilling til frivillige prøver træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og skolen.

8. I § 14, stk. 3, 4. pkt., og § 19 f, stk. 2, ændres »skolen« til: »vedkommende lærer«.

§ 19 f. ---

Stk. 2. Afgørelse om indstilling til prøve træffes af eleven efter samråd med forældrene, jf. § 54, og skolen.

§ 16. ---

Stk. 5. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan dele af undervisningen organiseres og tilrettelægges som ekskursioner uden overnatning eller som lejrskoler med overnatning.

Stk. 6. På skoledage, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, kan folkeskolen give mulighed for skolerejser med overnatning som et alternativ til den almindelige undervisning.

9. I § 16, stk. 5 og 6, ændres »nr. 5« til: »nr. 4«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 19. ---

Stk. 2. Ved hver selvstændig skole oprettes et skolebibliotek som et pædagogisk servicecenter. Skolebiblioteket er en del af skolens virksomhed og samarbejder med folkebiblioteket. Skolebiblioteket stiller undervisningsmidler til rådighed for skolens undervisning, herunder også bøger til elevernes fritidslæsning, og yder vejledning i brugen heraf.

§ 24. Hver selvstændig skole skal omfatte mindst 3 sammenhængende klassetrin, jf. dog stk. 2. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan træffe beslutning om, at en selvstændig skole kun omfatter 10. klassetrin.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om nedlæggelse af en selvstændig skole efter regler fastsat af undervisningsministeren. ---

§ 42. Ved hver selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

---

§ 39. ---

Stk. 2. Er en elev udeblevet fra undervisningen, skal forældrene, jf. § 35, personligt eller skriftligt give skolen oplysning om grunden her til. Skyldes udeblivelsen sygdom af mere end 2 ugers varighed, kan skolen forlange lægeattest herfor.

§ 46. ---

Stk. 2. Ved hver skole, som har 5. eller højere klassetrin, har eleverne ret til at danne et elevråd. Elevrådet udpeger repræsentanter for eleverne til udvalg m.v., som skolen har nedsat til at behandle spørgsmål af betydning for eleverne i almindelighed. ---

10. I § 19, stk. 2, 1. pkt., § 24, stk. 1, 1. pkt., stk. 2 og stk. 4, 1. pkt., og § 42, stk. 1, udgår »selvstændig«.

11. I § 39, stk. 2, 1. og 2. pkt., og § 46, stk. 2, 2. pkt., ændres »skolen« til: »skolens leder«.

Gældende formulering

§ 40. Kommunalbestyrelsen har det overordnede ansvar for kommunens skolevæsen og påser, at alle undervisningspligtige børn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen. Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Kommunalbestyrelsen fører tilsyn med skolernes virksomhed.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende:

- 1) Bevillinger til skolevæsenet og økonomiske rammer for de enkelte skoler.
- 2) Ansættelse og afskedigelse af ledere og lærere. Beslutningerne om ansættelse af ledere og lærere træffes efter udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.

Lovforslaget

12. § 40, stk. 1, affattes således:

»Kommunalbestyrelsen har ansvaret for, at ethvert undervisningspligtigt barn i kommunen indskrives i folkeskolen eller får en undervisning, der står mål med, hvad der almindeligvis kræves i folkeskolen.«

13. I § 40, stk. 2, ændres »Kommunalbestyrelsen træffer beslutning om følgende« til: »Kommunalbestyrelsen fastlægger mål og rammer for skolernes virksomhed. Beslutning om følgende træffes af kommunalbestyrelsen på et møde«.

14. § 40, stk. 2, nr. 2 og 8, ophæves.

Nr. 3-7 bliver herefter nr. 2-6.

*Gældende formulering**Lovforslaget*

- 3) Skolestrukturen, herunder antallet af skoler og hver enkelt skoles omfang med hensyn til klassetrin, specialundervisning og specialpædagogisk bistand efter § 3, stk. 2, og § 4, stk. 2, undervisning i fritiden efter § 3, stk. 3, og skolefritidsordning efter § 3, stk. 4. Beslutningerne træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.
- 4) Kommunens inddeling i skoledistrikter. Beslutninger om distriktsændringer som følge af strukturændringer træffes efter indhentet udtalelse fra skolebestyrelserne ved de berørte skoler.
- 5) Antallet af skoledage samt rammer for klassedannelsen, elevernes undervisningstid, skoledagens længde og specialundervisningen m.v.
- 6) Generelle retningslinjer for skolernes virksomhed efter § 3, stk. 5 og 6.
- 7) Frivillige madordninger, herunder madordninger i skolefritidsordninger. Kommunalbestyrelsen beslutter, om madordningerne etableres med fuld forældrebetaling eller gennem kommunale tilskud med hel eller delvis fri forplejning, og kan fastsætte nærmere rammer for ordningerne.
- 8) Andre spørgsmål, der ikke er henlagt til de enkelte skoler, herunder specialpædagogisk bistand efter § 4, stk. 1, henvisning til undervisning på andre skoler, retningslinjer om indskrivning og optagelse samt skolebiblioteksordningen i kommunen.

Stk. 5. Kommunalbestyrelsen kan helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne bortset fra de beføjelser, der følger af bevillings- og arbejdsgiverkompetencen. ---

15. § 40, stk. 5, 1. pkt., affattes således:

»Bortset fra de beføjelser, der følger af arbejdsgiverkompetencen, og de beslutninger, der er nævnt i stk. 2, nr. 1-6, § 25, stk. 7, § 34, stk. 3, og § 40 a, stk. 2 og 3, kan kommunalbestyrelsen helt eller delvis delegere sine beføjelser efter denne lov til skolebestyrelserne.«

16. I § 40 indsættes som *stk. 6*:

»*Stk. 6.* Beslutninger om ansættelse af ledere og lærere træffes efter, at der er indhentet udtalelse fra vedkommende skolebestyrelse, jf. § 44, stk. 7.«

Bilag til f. t. l. vedr. folkeskolen

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 41. ---

Stk. 3. I et bilag til vedtægten optages de beslutninger, som kommunalbestyrelsen har truffet vedrørende skolestrukturen m.v., jf. § 40, stk. 2, nr. 3-8.

§ 42. Ved hver selvstændig skole oprettes en skolebestyrelse, der består af:

1) 5 eller 7 repræsentanter for forældrene valgt af og blandt personer, der har forældremyndigheden over børn, der er indskrevet i skolen, jf. dog § 43, stk. 1. Antallet af forældrerepræsentanter skal være 7, hvis skolen omfatter en specialklasserække, og forældrerepræsentationen for denne skal udgøre mindst 1.

Stk. 8. Forældrerepræsentanternes valgperiode er 4 år, jf. dog stk. 9, gældende fra den 1. april i det år, der følger efter nyvalg til regionsråd og kommunalbestyrelse, jf. dog stk. 11. ---

Stk. 11. Kommunalbestyrelsen kan fravige bestemmelsen i stk. 1 ved kommunale specialskoler, herunder kommunale heldagsskoler eller lignende, i særlige tilfælde. Kommunalbestyrelsen kan endvidere i særlige tilfælde fravige bestemmelsen i stk. 8, 1. pkt., om valgtidspunktet for forældrerepræsentanterne, herunder godkende forskudte valg. Kommunalbestyrelsen kan endelig fravige bestemmelserne i stk. 1 og stk. 8, 1. pkt., og § 43, stk. 2, 2. pkt., ved skoler, som er oprettet i henhold til § 24, stk. 2. Undervisningsministeren kan fastsætte nærmere regler om betingelserne for fravigelse.

§ 43. Undervisningsministeren fastsætter regler om valg af forældrerepræsentanter til skolebestyrelsen.

17. I § 41, stk. 3, udgår », jf. § 40, stk. 2, nr. 3-8«.

18. I § 42, stk. 1, nr. 1, 2. pkt., ændres »en specialklasserække« til: »specialklasser på mindst 3 klassetrin«, og »denne« ændres til: »specialklasserne«.

19. I § 42, stk. 11, 2. pkt., affattes således:

»Uanset stk. 8, 1. pkt., kan kommunalbestyrelsen godkende forskudte valg.«

20. I § 43, stk. 1, indsættes efter »skolebestyrelsen«: », herunder om i hvilke tilfælde andre personer end forældremyndighedens indehavere kan være valgbare og valgberettigede«.

Gældende formulering

Stk. 2. En forældrerepræsentant mister sin valgbarhed, når barnet optages i en af de skoler, der er nævnt i § 33, stk. 2. En forældrerepræsentant kan forlange at blive fritaget for medlemskab af skolebestyrelsen, hvis barnet udskrives af skolen. Om fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt gælder de samme bestemmelser, som er fastsat i lov om kommunale valg.

---

§ 44. Skolebestyrelsen udøver sin virksomhed inden for de mål og rammer, som kommunalbestyrelsen fastsætter, jf. § 40, herunder i en eventuel handlingsplan, jf. § 40 a, stk. 3, og fører i øvrigt tilsyn med skolens virksomhed.

Stk. 4. Skolebestyrelsen godkender undervisningsmidler og fastsætter ordensregler.

Stk. 7. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse til kommunalbestyrelsen om ansættelse af ledere og lærere, jf. § 40, stk. 2, nr. 2.

Stk. 10. Skolebestyrelsen kan afgive udtalelse og stille forslag til kommunalbestyrelsen om alle spørgsmål, der vedrører den pågældende skole. Skolebestyrelsen skal afgive udtalelse om alle spørgsmål, som kommunalbestyrelsen forelægger den.

Stk. 11. Skolebestyrelsens formand udarbejder til hvert møde en dagsorden. Skolebestyrelsens beslutninger indføres i en beslutningsprotokol, der efter mødet underskrives af de medlemmer, der har deltaget i mødet. Dagsordenen og beslutningsprotokollen er med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, tilgængelig for kommunens borgere.

Lovforslaget

21. § 43, stk. 2, 3. pkt., affattes således:

»Undervisningsministeren fastsætter regler om fritagelse for valg og for medlemskab i øvrigt.«

22. I § 44, stk. 1, ændres »skolens virksomhed« til: »alle dele af skolens virksomhed, dog undtagen personale- og elevsager«.

23. I § 44, stk. 1, indsættes som 2. pkt.:

»Skolebestyrelsen kan fra skolens leder indhente enhver oplysning om skolens virksomhed, som er nødvendig for at varetage tilsynet.«

24. § 44, stk. 4, affattes således:

»Stk. 4. Skolebestyrelsen godkender undervisningsmidler og fastsætter skolens ordensregler og værdiregelsæt.«

25. I § 44, stk. 7, ændres »stk. 2, nr. 2« til: »stk. 6«.

26. I § 44, stk. 10, 1. pkt., indsættes efter »forslag til«: »skolens leder og«, og »den pågældende skole« ændres til: »skolebestyrelsens virksomhed«.

27. § 44, stk. 11, 2. og 3. pkt., affattes således:

»Der udarbejdes efter hvert møde et referat, som godkendes af de medlemmer, som har deltaget i mødet. Dagsordenen og referatet gøres med de begrænsninger, der følger af lovgivningens regler om tavshedspligt, tilgængelig for offentligheden.«

Gældende formulering

§ 45. Ved hver selvstændig skole ansættes en leder. Skolens leder har den administrative og pædagogiske ledelse af skolen og er ansvarlig for skolens virksomhed over for skolebestyrelsen og kommunalbestyrelsen.

Stk. 2. Skolelederen leder og fordeler arbejdet mellem skolens ansatte og træffer alle konkrete afgørelser vedrørende skolens elever.

Stk. 3. Skolens leder udarbejder forslag til skolebestyrelsen om skolens læseplaner og beskrivelser, jf. § 44, stk. 8, forslag vedrørende principper for skolens virksomhed m.v., jf. § 44, stk. 2, og forslag til skolens budget, jf. § 44, stk. 3, inden for de af kommunalbestyrelsen fastsatte økonomiske rammer, jf. § 40, stk. 2, nr. 1.

Stk. 4. Skolens leder udøver sin virksomhed i samarbejde med de ansatte.

Stk. 5. Skolens leder inddrager skolens elever, gennem elevrådet, hvor et sådant forefindes, i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed.

§ 47. Regionsrådet har det overordnede ansvar for regionens undervisningstilbud.

---

§ 47 a. ---

Stk. 2. Bestemmelserne om styrelsen af kommunens skolevæsen i § 40, stk. 2-4, og § 41 med undtagelse af § 40, stk. 2, nr. 4, gælder tilsvarende for regionens undervisningstilbud. Det samme gælder bestemmelserne i § 50 om betaling m.v., § 51, stk. 6, om søskendemoderation m.v. og § 53 om konfirmationsforberedelse.

Lovforslaget

28. § 45, stk. 1, 1. pkt., affattes således:

»Ved hver skole ansættes en leder, jf. dog § 24, stk. 3.«

29. I § 45, stk. 2, ændres »afgørelser« til »beslutninger«.

30. I § 45, stk. 2, indsættes som 2. pkt.:

»Lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever inden for de mål og rammer, kommunalbestyrelsen har fastsat, kan ikke behandles af kommunalbestyrelsen.«

31. § 45, stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Skolens leder inddrager skolens elever i spørgsmål vedrørende elevernes sikkerhed og sundhed. På skoler, hvor der er elevråd, jf. § 46, stk. 2, drøftes formen for inddragelse gennem elevrådet.«

32. I § 47, stk. 1, ændres »det overordnede ansvar« til: »ansvaret«.

33. I § 47 a, stk. 2, 1. pkt., ændres »nr. 4« til: »nr. 3«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 50. ---

Stk. 2. Kommunalbestyrelsen opkræver betaling af forældre til børn, der er optaget i en skolefritidsordning, jf. § 3, stk. 4. Vælger forældrene en folkeskole i en anden kommune end bopælskommunen med tilhørende skolefritidsordning i henhold til § 36, stk. 3 og 7, betaler forældrene til skolekommunen dennes takst for skolefritidsordningen, dog betales bopælskommunens takst, hvis denne er højest. Kommunalbestyrelsen yder søskendetilskud til familier med mere end et barn i skolefritidsordninger, daginstitutioner m.v. og hel eller delvis fripladstilskud under hensyn til forældrenes økonomiske forhold, eller hvor sociale eller pædagogiske forhold gør sig gældende. Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders regler om kommunens tilskud til brug for dagtilbud til børn, forældrenes egenbetaling og fripladstilskud m.v. finder anvendelse ved ydelse af hel eller delvis fripladstilskud.

---

§ 51. Klage over afgørelser, der er truffet af de enkelte skoler, kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse indbringes for de kommunale myndigheder.

Stk. 2. Kommunalbestyrelsens afgørelse i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af kommunalbestyrelsen vedrørende det kommunale skolevæsen, kan ikke indbringes for højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 3-6. Undervisningsministeren kan fastsætte regler om, at andre afgørelser kan indbringes for ministeren.

34. § 50, stk. 2, 4. pkt., affattes således:

»Reglerne fastsat i medfør af dagtilbudsloven om kommunens tilskud til brug for dag-, fritids- og klubtilbud og forældrenes egenbetaling finder anvendelse ved ydelse af søskendetilskud og ved ydelse af hel eller delvis fripladstilskud.«

35. § 51, stk. 1, affattes således:

»Skolebestyrelsens afgørelser efter § 44, stk. 2-6 og 9, kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed.«

36. I § 51, stk. 2, 1. pkt., ændres »Kommunalbestyrelsens afgørelse i henhold til stk. 1 og andre beslutninger« til: »Beslutninger«.

Gældende formulering

Stk. 3. Kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning eller afslag på henvisning til specialundervisning i henhold til § 21, stk. 1, samt kommunalbestyrelsens afgørelse om at tilbagekalde en henvisning kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a. Det samme gælder for kommunalbestyrelsens afgørelser om henvisning, afslag på henvisning eller tilbagekaldelse af henvisning til specialskoler og specialklasser, jf. § 20, stk. 2.

Stk. 4. Kommunalbestyrelsens afgørelser om det nærmere indhold af foranstaltningen på specialskoler eller i specialklasser kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

Stk. 5. Bestemmelsen i stk. 3, 1. pkt., og stk. 4 gælder tilsvarende for kommunalbestyrelsens afgørelser vedrørende elever, hvis undervisning kun kan gennemføres med støtte i den overvejende del af undervisningstiden.

Stk. 6. Kommunalbestyrelsens afgørelser om søskendetilskud og fripladstilskud i henhold til § 50, stk. 2, kan indbringes for det sociale nævn efter reglerne i kapitel 10 i lov om retssikkerhed og administration på det sociale område.

Stk. 7. Regionsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger og afgørelser, som træffes af regionsrådet vedrørende regionens undervisningstilbud, kan ikke indbringes for en højere administrativ myndighed, jf. dog stk. 8.

Stk. 8. Regionsrådets afgørelser i henhold til § 21, stk. 3, kan inden 4 uger fra afgørelsens meddelelse af forældrene, jf. § 54, stk. 1, indbringes for Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, jf. § 51 a.

§ 52. Undervisningsministeren kan fastsætte almindelige regler om foranstaltninger til fremme af god orden i skolerne, herunder regler om overflytning af elever til andre skoler i kommunen og regler om overflytning af elever i 10. klasse til andre uddannelsesforanstaltninger. Undervisningsministeren kan endvidere fastsætte regler om skolernes tilsyn med eleverne i skoletiden.

Lovforslaget

37. I § 51, stk. 3, 1. pkt., stk. 4 og stk. 6, ændres »Kommunalbestyrelsens afgørelser« til: »Afgørelser«.

38. I § 51, stk. 3, 1. og 2. pkt., og § 51, stk. 5, udgår »kommunalbestyrelsens«.

39. I § 51, stk. 7, ændres »Regionsrådets afgørelser i henhold til stk. 1 og andre beslutninger« til: »Beslutninger«.

40. I § 51, stk. 8, ændres »Regionsrådets afgørelser« til: »Afgørelser«.

41. I § 52 indsættes efter »uddannelsesforanstaltninger«: », og kan i den forbindelse fastsætte regler, der fraviger § 36, stk. 2 og 3«.

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 53. ---

Stk. 2. Der skal sikres konfirmationsforberedelsen den nødvendige tid inden for de rammer, der er fastsat, jf. § 40, stk. 2, nr. 5, og § 44, stk. 2, nr. 1.

§ 55. For at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde eller for at bevare små skoler kan undervisningsministeren fravige lovens bestemmelser, bortset fra kapitel 1 og kapitel 4, jf. dog stk. 2.

Stk. 2. For at fremme forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde i forbindelse med elevernes skolestart eller udvidet samarbejde mellem folkebiblioteket og skolebiblioteket kan ministeren tillige fravige bestemmelserne i kapitel 4.

Stk. 3. Efter undervisningsministerens bestemmelse kan staten yde tilskud til forsøgsvirksomhed og pædagogisk udviklingsarbejde.

§ 57 a. ---

Stk. 3. Rådets øvrige 20 medlemmer udpeges af undervisningsministeren på følgende måde:

5) 1 medlem efter indstilling fra Danmarks Skolelederforening.

8) 1 medlem efter indstilling fra Landsforeningen af Voksen- og Ungdomsundervisere.

42. I § 53, stk. 2, ændres »nr. 5« til: »nr. 4«.

43. I § 55 indsættes som *stk. 4*:

»*Stk. 4.* Undervisningsministeren kan for bestemte skoler fravige bestemmelserne i § 36, stk. 2 og 3, og § 42.«

44. I § 57 a, stk. 3, nr. 5, ændres »Danmarks Skolelederforening« til: »Skolelederne«.

45. I § 57 a, stk. 3, nr. 8, ændres »Landsforeningen af Voksen- og Ungdomsundervisere« til: »Uddannelsesforbundet«.

§ 2

Loven træder i kraft den 1. august 2009.

Til lovforslag nr. L 186. Skriftlig fremsættelse (31. marts 2009)

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

Herved tillader jeg mig for Folketinget at fremsætte:

Forslag til lov om ændring af lov om folkeskolen (Præcisering af ansvarsforholdene i folkeskolen m.v.)

(Lovforslag nr. L 186).

Lovforslaget indeholder en række forslag til ændringer af folkeskolelovens bestemmelser, der har til hensigt at præcisere og tydeliggøre ansvars- og kompetencefordelingen mellem de forskellige aktører i folkeskolen - kommunalbestyrelsen, skolebestyrelsen, skolelederen og lærerne. I tilslutning hertil indeholder lovforslaget enkelte materielle ændringer, blandt andet med henblik på at fremme en stærk og synlig skoleledelse og som opfølgning på arbejdet i Udvalget om disciplin, god adfærd og mobning i folkeskolen. Hertil kommer, at lovforslaget skal give mulighed for at ajourføre skolebestyrelsesbekendtgørelsen med henblik på at gøre den mindre bureaukratisk og mere fleksibel.

Lovforslaget indeholder forslag om, at skolelederens ledelsesrum udvides, idet det fastsættes, at lederens konkrete beslutninger vedrørende skolens elever ikke kan behandles af kommunalbestyrelsen, medmindre den har betydning ud over den enkelte skole. Der skabes med forslaget grundlag for at fastsætte regler om, at en skoleleder til fremme af god orden i skolen kan overflytte en elev til en anden skole uden inddragelse af kommunalbestyrelsen og uden, at forældre og elev nødvendigvis samtykker heri, når det kan ske med tilslutning fra skolelederen ved den modtagende skole. Det foreslås endvidere, at

skolelederen skal kunne beslutte, at en elev springer et klassetrin over eller undervises på samme klassetrin i to år, hvis det er til elevens bedste. Forældre og elev skal fortsat inddrages, men der bliver ikke længere krav om samtykke.

I lovforslaget indgår også forslag om, at en række væsentlige beslutninger om det kommunale skolevæsen skal træffes på et møde i kommunalbestyrelsen, dvs. bliver omfattet af delegationsforbud. Målet er, at folkeskolen i højere grad kan blive et tema i den lokale, offentlige kommunalpolitiske debat og ved valg til kommunalbestyrelsen.

Der stilles endelig forslag om, at alle skolebestyrelser skal udarbejde et værdiregelsæt for skolen. Det skal indeholde retningslinjer for god adfærd på skolen samt pejlemærker for, hvordan man sikrer god trivsel og et godt undervisningsmiljø både psykisk og fysisk. Værdiregelsættet skal fremme fælles værdier, engagement og ansvarlighed. Det skal også gælde i en eventuel skolefritidsordning og i andre skoleaktiviteter.

Forslaget om at ajourføre skolebestyrelsesbekendtgørelsen skal blandt andet udnyttes til at give kommunen mulighed for at beslutte forskudte valg, hvor forældrerepræsentanternes valgperioder overlapper, og at opstilling af kandidater skal eller kan ske efter indstilling fra forældremøder i den enkelte klasse, så forældrene på den måde kan engagere sig mere i valget.

Det foreslås, at lovforslaget træder i kraft den 1. august 2009.

Idet jeg i øvrigt henviser til lovforslaget med tilhørende bemærkninger, tillader jeg mig at anbefale lovforslaget til hurtig og velvillig behandling i det høje Ting.